

رشد ۲/۵۷ درصدی نفعان تامین اجتماعی

تا پایان بهار امسال، ۴۲ میلیون و ۴۵۸ هزار و ۶۸۵ نفر زیر پوشش سازمان تامین اجتماعی قرار گرفته‌اند. این تعداد بیمه‌شده در مقایسه با سه ماهه اول سال گذشته، ۵۷/۲ درصد رشد را نشان می‌دهد. دفتر آمار و محاسبات اقتصادی سازمان تامین اجتماعی در گزارش خود گفته، از مجموع جمعیت زیر چتر بیمه‌ای این سازمان، ۳۶ میلیون و ۲۴۸ هزار و ۷۷۳ نفر بیمه‌شده هستند که تعداد آن‌ها نسبت به سه ماه نخست سال گذشته، ۸۱/۱ درصد بیشتر شده است. تعداد مستمری‌بگیران زیر پوشش نیز در این مدت با ۲۴/۷ درصد رشد به شش میلیون و ۲۰۹ هزار و ۹۱۲ نفر رسیده است.

یکشنبه ۱۳ آبان ۱۳۹۷ ● شماره صد و هفتادوشش

ا ت ی و ع ه ن د

اهتمام وزیر جدید به تعامل بیشتر کارفرمایان با تامین اجتماعی

● یادداشت ●

● عباس کریم‌زاده ●

|||||

وزیر جدید کار، تعاون و رفاه اجتماعی از مدیران با سابقه نظام است که جدا از تجربه بیش از چندهای در بخش‌های مدیریتی، به اقتصاد و صنعت نیز آشنایی کامل دارد و همین امر، نویدی است به اصلاح روابط کار به‌ویژه رعایت اصل سه‌جانبه‌گرایی که در نشست خود نیز بر آن تاکید داشته است. آشنایی ایشان با مطالبات کارفرمایان و دغدغه‌هایی که این گروه از دیرباز داشته‌اند، مسیر تعاملات سازمان تامین اجتماعی با گروه‌های کارفرمایی را بیشتر خواهد کرد. در حالی که در گذشته بستر مناسب برای برقراری تعاملات وجود نداشت. آقای شریعتمداری به‌طور کامل با مشکلات تولید، صنعت و مطالبات گروه کارفرمایی آشنایی دارد و از طرفی نیز از ضعف‌های مدیریتی سازمان تامین اجتماعی باخبر است که همواره

به‌عنوان کلیدی‌ترین مسئله سازمان مطرح بوده. وی می‌داند که کارفرمایان از نظام مالیاتی، همچنین سازمان تامین اجتماعی گالیه دارند، همچنین با راهکار حل این مسائل با توجه به سابقه مدیریتی، آشناست. اگر هدف واقعی ایشان هم‌سو با تجارب و آگاهی‌های ایشان باشد، می‌توان با احتمال بهبود روابط کارگران و کارفرمایان، همچنین تعامل مناسب‌تر گروه‌های کارفرمایی با سازمان تامین اجتماعی و برعکس، بخشی از کسری منابع سازمان تامین اجتماعی را جبران کرد. حتی پیگیری مطالبات سازمان تامین اجتماعی از دولت به‌منظور بازگشت منابع این سازمان، راحت‌تر خواهد بود، اما در چارچوب این برنامه‌ها، اهتمام ویژه وزیر به سازمان تامین اجتماعی و جایگاه آن در اقتصاد کشور نیز مورد توجه است و اقدامات ایشان در حمایت از گروه‌های کارفرمایی یا سیاست‌های هم‌سوی آن، نباید جایگاه این سازمان را پایین آورده یا منابعش را زایل کند کما اینکه نظر آقای شریعتمداری نیز

کارشناس حوزه
تامین اجتماعی

کتیفو | ۰۵

بر توجه به جایگاه این سازمان و حل کاستی‌های آن است. اهمیت این سازمان حالا و در همه کشورهای توسعه‌یافته به اثبات رسیده و آنان که نظری مخالف دارند نیز با دیدن عواقب سوء این عقیده، به این سمت کشیده شده‌اند. برای مثال، برخی می‌گویند سازمان تامین اجتماعی ضد توسعه است. برای نمونه کره جنوبی رشد توسعه را مبتنی بر رشد سرمایه‌گذاری خارجی دانست و هرگونه موانع آن را رفع کرد. بعد از آن، صندوق‌های بازنشستگی شخصی شد و بیمه‌های عمر به میان آمد، اما در بحران اخیر، کره جنوبی نیز به اشتباه خود پی برد و توجه ویژه به تامین اجتماعی از سر گرفته شد.

ادامه از صفحه ۳

دست در دست هم...

وجود ۲۰ تا ۳۰ میلیون فقیر در کشور نشان از حساسیت وظایف وزارت رفاه دارد که قطعاً فراتر از کارهای اجرایی است. ما نیاز به تفکرات و نگرش‌های نو و پژوهش‌های تازه در مسائل رفاهی کشورمان داریم و از آن مهم‌تر هماهنگ کردن سیاست‌های مرتبط با رفاه و تامین اجتماعی نیروهای کار و تولید و گروه‌های آسیب‌پذیر است که در این زمینه نهادی تخصصی مانند شورای عالی رفاه و تامین اجتماعی مشکل از متخصصان مجرب، صلاحیت‌دار و آگاه به ساختارها پیشنهاد می‌شود. تاکید می‌کنم در حوزه مسائل رفاه و تامین اجتماعی که اصلی‌ترین وظیفه وزارت رفاه است نیازمند دیدگاه‌های جدید و نسخه‌های سیاستی خاص مسائل کشورمان هستیم تا به‌تدریج موانع تولید، اشتغال و عوامل کاهنده سطح رفاه و بهره‌مندی گروه‌های اجتماعی هدف برچیده شود.

واقعیت این است که در حال حاضر معیشت و رفاه مردم مهم‌ترین اولوی است که مجموعه دولت و حاکمیت باید بر آن تمرکز کنند و دست‌به‌دست یکدیگر دهند تا با محوریت وزارت رفاه و گفتنمان نظام جامع رفاهی که در حال حاضر در این وزارتخانه به مرحله‌ای جدید رسیده، مشکلات این حوزه را حل کنند.

دبیر اسبق شورای عالی رفاه
و عضو هیئت علمی دانشگاه

یادداشت

● بوتربافاضل ●

|||||

سایه سیاست‌گذاری‌های رفاهی نادرست بر وزارت کار

متأسفانه نحوه انتخاب وزیر کار طی دوره‌های مختلف به‌جای آنکه تابعی از کارکرد، توانایی‌ها و تخصص وی باشد، تابعی از سیاست‌گذاری رفاهی دولت است و همین امر، گاه کارآمدی وزیر را در دوره‌های مختلف خنثی می‌کند یا اینکه مانع از تحقق انتظارات مردم و کارشناسان از وزیر این حوزه می‌شود. جدا از دغدغه‌هایی که قشر کارفرمایی و کارگری در خصوص نواقص قانونی به‌ویژه اجرایی، با آن روبه‌روست، موضوع رفاه مردم نیز به مراتب نادیده گرفته شده است. دولت وقت حداقل در دور دوم، سیاست اجتماعی و بسته‌های رفاهی منسجمی که کمک‌بخش برخی از اقشار جامعه باشد، نداشته است. از ابتدای سال ۹۷ و خروج تحمیلی ایران از برجام، این چالش به ناکارآمدی سیاست‌گذاری در حوزه رفاهی افزوده شد و از آنجایی که دولت آماده چنین وضعی نبود، بحران اقتصادی، معیشت به‌ویژه رفاه مردم را نشانه رفت. در چنین شرایطی می‌بینیم که در شش ماه گذشته کمتر کارشناسی است که به شرایط بحرانی معیشت، همچنین افول شدید رفاه مردم، اذعان نداشته باشد. تقویت ستون معیشت مردم و طبقه فرودستان جامعه، هدف سیاست‌گذاران در حوزه تعاون، کار و رفاه اجتماعی است، اما این ستون به‌شدت لرزان شده و سرفه‌های مردم، کوچک شده است. باید تاکید کرد پرداخت چند سبد غذایی به مردم آن هم در قالب بسته حمایتی به هیچ‌وجه نمی‌تواند عنوان بسته رفاهی به خود بگیرد. چنین وضعیت بغرنجی همراه شد با تغییر وزیر کار و چالش‌های درون کابینه که سه، چهار ماه طول کشید. با این اوصاف و با توجه به کار سختی که وزیر جدید در پیش دارد، باید اذعان کرد تا زمانی که نوع نگاه دولت و سیاست‌بوی به مسائل مهم اقتصاد کشور بر پایه اصول بلندمدت رفاهی نباشد، تلاش‌های نیز به‌جایی نمی‌رسد.

کارشناس حوزه رفاه و تامین اجتماعی

اساسنامه تامین اجتماعی بازبینی شود

داشته‌اند، با اشاره به کارآمد کردن مدیریت صندوق‌ها و توجه به موضوع رفاه و مدیریت عادلانه منابع سازمان با در نظر گرفتن صاحبان واقعی این منابع، بر آن تاکید شده است. هرچند مسیر سه‌جانبه‌گرایی در گذشته به دلایل ساختاری طی نشد. در عرصه سیاست‌گذاری و نظارت باید با تلاش وزیر جدید نقش کارفرمایان، کارگران و دولت متناسب با هم تعریف و اجرا شود. دولت در رابطه با صندوق‌ها نقش تضامنی دارد و همین امر وزیر جدید را ناگزیر به اصلاح اساسنامه سازمان تامین اجتماعی می‌کند. پیگیری رویه‌های پیشین، فساد را طولانی‌تر و صندوق‌ها را بیش از پیش متحمل خسارت و ضرر می‌کند، بنابراین خارج از سیاست‌های کلی که در قوانین سازمان و

کارشناس حوزه رفاه

و بحران معیشتی را دامن زده است. وزیر کار به‌عنوان پیش‌قراول حوزه اجتماعی باید بپذیرد اگرچه پدیده‌ای مثل کودکان کار به‌طور مشخص متولی ندارد، اما در نهایت مهم‌ترین متولی همان وزارت کار است. تمرکز وزیر جدید باید روی بخش سرمایه‌گذاری در سازمان تامین اجتماعی و بازگرداندن استقلال صندوق‌های تامین اجتماعی باشد. اهتمام بر بیمه‌های اجتماعی و اداره درست صندوق‌ها، رعایت اصل سه‌جانبه‌گرایی آن هم با اجرا و عمل، تقویت روابط کارگر و کارفرما، بازبینی اساسنامه سازمان تامین اجتماعی بعد دیگری از وظایف وزیر جدید را روشن می‌کند که به نظر می‌رسد با توجه به صحبت‌های ایشان در نشست که به‌تازگی

یادداشت

● فرشید یزدانی ●

|||||

خلائی که امروزه در حوزه تعاون، کار و رفاه اجتماعی وجود دارد در بخش اجتماعی آن، بسیار مشهود است، مهم آن است که وزیر جدید این خلأ را چه آنجا که مرتبط با کودکان کار است و چه آنجا که صحبت از اقشار ضعیف و آسیب‌پذیر در میان است، بشناسد و بپذیرد. طی این سال‌ها و در طول مدیریت وزرای مختلف، ضعف سیاست‌گذاری‌های اجتماعی باعث انباشتن حجم زیادی از گرفتاری‌ها و معضلات شده که در کمترین سطح خود، دغدغه کودکان کار، بیکاری

ضرورت تعجیل در انجام اصلاحات پارامتریک

اصلاحات خوشایند برخی‌ها نباشد، اما انجام آن برای عبور از بحران فعلی در سازمان تامین اجتماعی ضروری است. برای مثال، راه‌حل بعضی از مشکلات حوزه کار و رفاه، انجام اصلاحات پارامتریک، یعنی تغییر سن بازنشستگی، تغییر فرمول محاسبه مستمری و... است که نباید فدای مصلحت‌اندیشی‌هایی شود که تاکنون مطرح بوده است. وزیر جدید می‌تواند برای کم‌رنگ کردن اثر نارضایتی‌های احتمالی بخشی از ذی‌نفعان از این اقدام و اقدامات مشابه که در نهایت درآمد صندوق‌ها را تضمین می‌کند، سال‌های گذشته را مشمول قانون جدید نکند و افراد از این پس، متعهد به اجرای اصلاحات جدید باشند. مشخصاً تغییرات سیستمی برای وزیر جدید هزینه سنگینی دارد، اما اگر قرار باشد، اصلاحی کارآمد صورت بگیرد، باید شجاعت این تغییرات در وزیر باشد وگرنه تعویق انداختن این اصلاحات اصلاً به صلاح نیست. در بسیاری از موارد مصالح سیستم‌های بازنشستگی به دلیل همین ترس‌ها و نگرانی‌ها و مصلحت‌اندیشی وزرا رعایت نمی‌شود. یک مورد بند (ت) ماده ۸ قانون برنامه ششم توسعه است که نکته تاکید آن، ساماندهی بدهی دولت، همچنین ضرورت پرداخت بدهی‌ها با قیمت روز است. اگرچه تمامی قوا بر این قانون و ضرورت اجرای آیین‌نامه مربوطه موافقت کرده‌اند، اما در عمل و برخلاف روح حاکم بر این قانون، از اجرای آن جلوگیری می‌شود. بنابراین آنجایی که وزیر جدید از نظام رگولاتور صحبت می‌کند، ضرورت وجود این نظام برای عمل به قوانین مصوب احساس می‌شود.

کارشناس حوزه رفاه

یادداشت

● رضامنوچهری راد ●

|||||

تقریباً تمامی کارشناسان به مشکلات کنونی حوزه کار، رفاه و تامین اجتماعی، واقف بوده و نسبت به راه‌حل‌های آن، اجماع دارند. به همین دلیل یک سری مسائل کلی و کلان در خصوص رفاه کارگران، مدیریت منابع سازمان تامین اجتماعی، کارآمد شدن مدیریت صندوق‌ها و حتی استقلال آن، احقاق حقوق بیمه‌شدگان و مهم‌تر از همه فسادستیزی همان طور که مورد تاکید کارشناسان است، در نشست اخیر وزیر جدید نیز مورد تاکید قرار گرفته است و رویکردهای ایشان نیز مثل وزرای سابق مورد تایید کارشناسان است. آنچه عملکرد وزیر جدید را متفاوت می‌کند، عمل به تعهدات، همچنین پایبندی به سیاست‌های کلی است که در صحت و کارآمدی آن، اختلاف‌نظری وجود ندارد.

برای مثال، در چگونگی خروج سازمان تامین اجتماعی از بحران، بین همه کارشناسان اجماع وجود دارد. البته اولویت برخی سیاست‌ها به لحاظ تأثیرگذاری نسبت به برخی دیگر با توجه به اولویت‌بندی اهداف و برنامه‌های وزرا، تأثیر اقدامات آن‌ها را از هم متمایز می‌کند. در کل به نظر می‌رسد نقطه آغازین کار وزیر جدید با توجه به شرایطی که اقتصاد کشور با آن درگیر است، اصلاح ساختارها باشد. بحران صندوق‌های بازنشستگی که چندین سال ذهن مسئولان حوزه کار و رفاه اجتماعی را به خود مشغول کرده است، اصلاحات نهادی را می‌طلبد، هرچند این